

8.2.11. M17: Risicomanagement (art. 36-39)

8.2.11.1. Rechtsgrondslag

Binnen M17 'risicobeheer' wordt één maatregel voorzien:

- Ondersteuning van de brede weersverzekering:
 - Artikel 36 van Verordening (EU) nr. 1305/2013: algemene voorwaarden voor risicobeheer
 - Artikel 37 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 – code 17.1: oogst, dier- en plantenverzekering

8.2.11.2. Algemene beschrijving van de maatregel met inbegrip van de steunverleningslogica en de bijdrage tot de aandachtsgebieden en horizontale doelstellingen

Rationale

Dit is een nieuwe maatregel, die men pas in de loop van de programmaperiode zal uitvoeren.

Door het bevorderen van risicobeheer op de landbouwbedrijven, waarbij landbouwers zich voor een groot stuk privaat gaan verzekeren, kunnen de overheidsuitgaven voor het publieke rampenfonds op termijn verminderen. De bedoeling van deze maatregel is om het intern risicobeheer op bedrijven te verbeteren en deze minder afhankelijk te maken van tussenkomsten van het rampenfonds.

Door deze maatregel wordt de focus gelegd op **het verhogen van de weerbaarheid en verduurzaming van de landbouwsector** met betrekking tot het crisisbestendiger maken van de sector door de ontwikkeling van risicobeheer.

Bijdrage tot de focusgebieden

Deze maatregel draagt bij tot focusgebied 3B 'ondersteunen van risicopreventie en – management'

Bijdrage tot horizontale doelstellingen

Deze maatregel draagt bij tot de horizontale doelstelling klimaatverandering: de maatregel zorgt ervoor dat landbouwers bewuster omgaan met de klimaatverandering en steun krijgen om zichzelf privaat in te dekken tegen klimatologische risico's.

8.2.11.3. De werkingssfeer, de omvang van de steun, de in aanmerking komende begunstigden en, in voorkomend geval, de methodologie voor de berekening van het bedrag of percentage van de steun, uitgesplitst per submaatregel en/of soort concrete actie waar nodig. Voor elke soort concrete actie een omschrijving van de subsidiabele kosten, de

subsidiabiliteitsvoorwaarden, de toepasselijke bedragen en percentages steun en beginselen met betrekking tot het vaststellen van selectiecriteria

8.2.11.3.1. Ondersteuning van de brede weersverzekering

Submaatregel:

- 17.1 - verzekeringspremie voor gewassen, dieren en planten

8.2.11.3.1.1. Beschrijving van de aard van de concrete acties

De landbouwer krijgt een subsidie toegekend bij intekening op een erkende brede weersverzekering, die schade aan landbouwteelten door ongunstige weeromstandigheden dekt. De subsidie wordt toegekend per hectare verzekerde grond.

8.2.11.3.1.2. Type steun

subsidie

8.2.11.3.1.3. Koppelingen naar andere wetgeving

/

8.2.11.3.1.4. Begunstigden

Actieve landbouwers, volgens art.9 van Verordening (EU) nr. 1307/2013.

8.2.11.3.1.5. Subsidiabele kosten

Premies verbonden aan door de Vlaamse overheid erkende contracten voor brede weersverzekeringen.

8.2.11.3.1.6. Subsidiabiliteitsvoorwaarden

Instapvoorwaarden:

- Het perceel is gelegen op Vlaams grondgebied
- Het verzekerd perceel betreft een open teelt (akkerbouw, sierteelt, fruitteelt, vollegrondsgroenten en boomkwekerij)
- In het geval van percelen met vollegrondsgroenten en fruitteelt is deze subsidie enkel bestemd voor telers die voor deze producten niet zijn aangesloten bij een producentenorganisatie die deze teelten vermarkt (hierbij kan de betrokken producent

voor deze teelten immers via Pijler I in aanmerking komen voor steun bij risicobeheer o.a. verzekeringen - dit kan onder de operationele programma's van PO's in de groenten- en fruitsector).

Verbintenisvoorwaarden:

- Tijdig insturen van identificatiegegevens van landbouwer, nummer verzekeringspolis en betalingsbewijs
- Landbouwer heeft een door de Vlaamse overheid gevalideerd verzekeringscontract afgesloten (lijst met gevalideerde verzekeringscontracten komt op website)
- Landbouwer moet minimaal 50% van zijn gemiddelde jaarlijkse productie of 50% van het inkomen gekoppeld aan de gemiddelde jaarlijkse productie, verzekerd hebben tegen de meest voorkomende risico's (uit te werken in lijst door de Vlaamse overheid)
- Subsidieaanvraag moet ingediend worden met aanduiding van verzekerde velden en teelten via e-loket

8.2.11.3.1.7. Beginselen met betrekking tot de vaststelling van de selectiecriteria

Conform artikel 49 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 is een selectiesysteem niet verplicht, doch kan deze toegepast worden bij budgettaire ontoereikendheid. Bij een ontoereikend budget zullen landbouwers die een groter aandeel van hun percelen of van hun potentieel inkomen willen verzekeren, voorrang krijgen.

Dit principe moedigt de landbouwer aan om zich in te dekken voor een groter percentage van hun percelen. Op die manier wordt vermeden dat enkel de meest risicovolle percelen ingeschreven worden voor verzekering, waardoor de premies de hoogte worden ingedreven.

Hoe hoger de ratio verzekerde productie/totale productie, hoe hoger in de rangschikking.

8.2.11.3.1.8. (Toepasselijke) bedragen en steunpercentages

50% van het premiebedrag

8.2.11.3.1.9. Controleerbaarheid en beheersbaarheid van de maatregelen en/of soorten van concrete acties

8.2.11.3.1.9.1. *Risico('s) bij de uitvoering van de maatregelen*

- bepaalde verzekeringen kunnen ook via andere kanalen gesubsidieerd worden (ook risicobeheer mogelijk voor groenten & fruit via GMO (operationele programma's groenten- en fruit))
- redelijkheid van kosten: mogelijks ligt de verzekeringspremie artificieel hoog omdat er toch een deel gesubsidieerd wordt

8.2.11.3.1.9.2. Beperkende maatregelen

- Dubbelfinanciering: percelen met vollegrondsgroenten en fruitteelt komen niet in aanmerking voor steun wanneer de teler voor deze producten is aangesloten bij een producentenorganisatie die deze teelten vermarkt. Hiertoe worden de ledenlijsten van binnen- en buitenlandse producentenorganisaties nagekeken. De ledenlijst is op basis van landbouwnummer, wat een eenduidige registratie mogelijk maakt. Er zullen duidelijke afspraken rond uitwisseling worden gemaakt met de dienst die de ledenlijsten van producentenorganisaties voor groenten en fruit beheert.

Verder wordt het steunbedrag gelijkgesteld met het steunbedrag uit de GMO

- Redelijkheid van kosten: volgende opties worden bekeken om de redelijkheid van kosten onder controle te houden: vergelijken met binnen- en buitenlandse maatschappijen, een maximaal subsidiabel bedrag per hectare en eventueel per teelt

8.2.11.3.1.9.3. Algemene beoordeling van de maatregel

Deze nieuwe maatregel komt pas in de loop van de programmaperiode in uitvoering (na de regionalisering van het Rampenfonds).

De maatregel is controleerbaar mits de corrigerende acties worden uitgevoerd.

8.2.11.3.1.10. Methode voor de berekening van het steunpercentage, indien relevant

8.2.11.3.1.11. Informatie die specifiek is voor de concrete actie

Beschrijving van mechanismen om overcompensatie te voorkomen

- Vergelijking t.o.v. kostprijs van bestaande brede weersverzekeringsproducten in andere lidstaten
- Eventuele invoeging van maximum subsidiabel premiebedrag per teelt
- Dubbelfinanciering vanuit Pijler I van het GLB is uitgesloten. In het geval van percelen met vollegrondsgroenten en fruitteelt is de premie voor weersverzekering immers enkel bestemd voor telers die voor deze producten niet zijn aangesloten bij een producentenorganisatie die deze teelten vermarkt (omdat de betrokken producent voor deze teelten immers via Pijler I in aanmerking komen voor steun bij risicobeheer).

[Oogst-, dier- en plantenverzekering] Beschrijving van de voorwaarden voor verzekeringscontracten die in aanmerking komen voor steun, die ten minste dienen te

omvatten: (a) bijzondere risico's waartegen verzekerd wordt (b) specifieke economische verliezen die gedekt zijn

- particular risks insured against;

Meest voorkomende weerrisico's, lijst met verzekerbare risico's te bepalen in overleg met verzekeringsmaatschappijen

- particular economic losses covered;

Economisch verlies > 30%

De schadevaststellingen gebeuren door de verzekeringsmaatschappijen. De voorwaarden waaraan de verzekeringsmaatschappijen zich moeten houden bij vaststelling van de schade zullen later aangevuld worden d.m.v. een programmamodificatie.

Via indices wordt de jaarlijkse productie bij schade berekend en dit vergeleken t.o.v. de gemiddelde productie voor die teelt in een bepaalde streek gedurende de afgelopen jaren (De gemiddelde jaarlijkse productie kan per teelt en per streek bepaald worden op basis van statistische gegevens beschikbaar bij FOD Economie. Enkel indien deze een economisch verlies van groter dan 30% aangeven, kan er een tussenkomst van de verzekeringsmaatschappij plaats vinden.

- the premium paid, excluding taxes.

Tussenkomst aan 50% van de betaalde premie, betaling rechtstreeks aan de landbouwer.

De compensatie van de verzekeringsmaatschappij wordt enkel betaald na officiële erkenning van de Vlaamse Overheid van het ongunstige klimatologische evenement en:

- Indien het ongunstig weerfenomeen meer dan 30% van de gemiddelde jaarlijkse productie vernietigd heeft.
- De compensatie niet meer bedraagt dan de verliezen die de landbouwer ten gevolge van het ongunstige weersevent heeft
- De compensatie mag geen verband houden met vereisten rond toekomstige hoeveelheden of keuzes in productie
- De compensatie zal berekend worden op basis van indices (weerindices, indices verbonden aan gewasgroeimodellen,...)

[Oogst-, dier- en plantenverzekering] De regels die moeten worden gebruikt voor de vaststelling van de berekening van de gemiddelde vernietigde jaarproductie van een landbouwer

Voor de bepaling van de actuele schade is het de bedoeling om te werken met indices. De gemiddelde jaarlijkse productie kan per teelt en per streek bepaald worden op basis van statistische gegevens beschikbaar bij FOD Economie. Door deze twee elementen te combineren kan de controle uitgevoerd worden of de beoogde schadedrempel van 30% t.o.v.

de gemiddelde jaarlijkse productie van de afgelopen drie jaren bereikt is.

[Onderlinge fondsen voor ongunstige weersomstandigheden, dier- en plantenziekten, plagen en milieuongevallen] Beginselen voor financieringsregelingen, de oprichting en het beheer van de onderlinge fondsen, waarin met name moet worden opgenomen (zie lijst in bijlage I bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 288/2014)

/

[Onderlinge fondsen voor ongunstige weersomstandigheden, dier- en plantenziekten, plagen en milieuongevallen] Wanneer de bron van de financiële compensatie die het onderlinge fonds moet betalen een lening tegen marktvoorwaarden is, minimale en maximale duur van de commerciële lening

/

[Inkomensstabiliseringsinstrument] Beginselen voor financieringsregelingen, de oprichting en het beheer van de onderlinge fondsen (voor de toekenning van compensatiebetalingen aan landbouwers), waarin met name moet worden opgenomen (zie lijst in bijlage I bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 808/2014)

/

[Inkomensstabiliseringsinstrument] Wanneer de bron van de financiële compensatie die het onderlinge fonds moet betalen een lening tegen marktvoorwaarden is, minimale en maximale duur van de commerciële lening

/

8.2.11.4. Controleerbaarheid en beheersbaarheid van de maatregelen en/of soorten van concrete acties

8.2.11.4.1. Risico('s) bij de uitvoering van de maatregelen

8.2.11.4.2. Beperkende maatregelen

8.2.11.4.3. Algemene evaluatie van de maatregel

8.2.11.5. Methode voor de berekening van het steunpercentage, indien relevant

niet van toepassing

8.2.11.6. Maatregelspecifieke informatie

Beschrijving van mechanismen om overcompensatie te voorkomen

[Oogst-, dier- en plantenverzekering] Beschrijving van de voorwaarden voor verzekeringscontracten die in aanmerking komen voor steun, die ten minste dienen te omvatten: (a) bijzondere risico's waartegen verzekerd wordt (b) specifieke economische verliezen die gedekt zijn

[Oogst-, dier- en plantenverzekering] De regels die moeten worden gebruikt voor de vaststelling van de berekening van de gemiddelde vernietigde jaarproductie van een landbouwer

[Onderlinge fondsen voor ongunstige weersomstandigheden, dier- en plantenziekten, plagen en milieuongevallen] Beginselen voor financieringsregelingen, de oprichting en het beheer van de onderlinge fondsen, waarin met name moet worden opgenomen (zie lijst in bijlage I bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 288/2014)

[Onderlinge fondsen voor ongunstige weersomstandigheden, dier- en plantenziekten, plagen en milieuongevallen] Wanneer de bron van de financiële compensatie die het onderlinge fonds moet betalen een lening tegen marktvoorwaarden is, minimale en maximale duur van de commerciële lening

[Inkomensstabiliseringsinstrument] Beginselen voor financieringsregelingen, de oprichting en het beheer van de onderlinge fondsen (voor de toekenning van compensatiebetalingen aan landbouwers), waarin met name moet worden opgenomen (zie lijst in bijlage I bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 808/2014)

[Inkomensstabiliseringsinstrument] Wanneer de bron van de financiële compensatie die het onderlinge fonds moet betalen een lening tegen marktvoorwaarden is, minimale en maximale duur van de commerciële lening

--

8.2.11.7. Andere belangrijke opmerkingen die van belang zijn voor het begrijpen en uitvoeren van de maatregel

De overheid doet een oproep aan de verzekeringsmaatschappijen om hun contracten ‘brede weersverzekering’ op te sturen. Deze contracten worden gevalideerd als ‘subsidiabel’ (en aldus opgenomen in de online lijst) indien deze voldoen aan een aantal criteria, die uitgewerkt worden in Vlaamse regelgeving (op basis van de Verordening (EU) nr. 1305/2013 bv tussenkomst bij schade > 30% en officiële erkenning door overheid van ongunstig weerevenement).

De maatregel zal nog niet in de eerste jaren in uitvoering gebracht worden, gezien er een link is met de regionalisering van het rampenfonds.